

TÓM TẮT

Nguyễn Thị Phụng Kiều – Đại học Nông Lâm Tp. Hồ Chí Minh – Tháng 8/2011.
Đề tài “**Nghiên cứu một số đặc điểm hình thái và sinh học của ong *Encarsia transvena* (Aphelinidae – Hymenoptera) kí sinh sâu non bọ phấn trắng *Bemisia tabaci* hại rau tại Tp. Hồ Chí Minh**”.

Giáo viên hướng dẫn: TS. Trần Thị Thiên An và KS. Trần Quốc Dũng.

Việc nghiên cứu một số đặc điểm hình thái và sinh học của ong *Encarsia transvena* kí sinh sâu non bọ phấn trắng *Bemisia tabaci* là bước khởi đầu tạo cơ sở thực tiễn cho việc xây dựng biện pháp phòng trừ sinh học đối với bọ phấn trắng tại Tp. Hồ Chí Minh. Đề tài được thực hiện từ tháng 2/2011 đến tháng 6/2011 tại trường Đại học Nông Lâm nhằm góp phần giải quyết mục đích ở trên.

Đề tài đã ghi nhận một số kết quả:

Ong kí sinh *E. transvena* (tên khác là *E. sophia*) thuộc họ Aphelinidae, bộ cánh màng Hymenoptera. *E. transvena* là loại ong kí sinh có cơ thể rất nhỏ màu vàng sáng, ong cái dài trung bình $0,601 \pm 0,049$ mm, ong đực dài trung bình $0,531 \pm 0,045$ mm. Râu đầu của ong dạng đầu gối có 8 đốt. Ong có 2 cặp cánh trong suốt được phủ 1 lớp lông tơ mịn, cánh trước có diềm lông dài. Bụng ong có 8 đốt, ống đẻ trứng dài từ đốt bụng thứ 4 đến đốt bụng thứ 8.

Ở điều kiện nhiệt độ $30 \pm 2^\circ\text{C}$, ẩm độ $65 \pm 5\%$, thời gian phát triển vòng đời trung bình của ong *E. transvena* là $12,35 \pm 0,33$ ngày. Trong điều kiện không tiếp xúc với kí chủ, ong *E. transvena* sống được từ 3 – 4 ngày với nguồn thức ăn bổ sung thích hợp là mật ong 30%. Hoạt động kí sinh không ảnh hưởng đến tuổi thọ của ong cái khi ong được cho ăn đầy đủ. Ong cái đẻ trung bình $22,75 \pm 2,35$ trứng kí sinh. *E. transvena* là ong nội kí sinh chuyên tính, có tỉ lệ vũ hóa $96,38 \pm 5,62\%$, tỉ lệ ong cái $82,33 \pm 3,06\%$ và vòng đời trung bình là $11,48 \pm 0,64$ ngày trên vật chủ thích hợp (sâu non bọ phấn tuổi 3). Ong *E. transvena* có khả năng tìm kiếm vật chủ để kí sinh với khoảng cách $0,05 \text{ m}^2$ trong khoảng 1,872 giờ và có hoạt động kí sinh cao tại vùng có mật số vật chủ nhiều.